

Sygn. akt II Ca 1159/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 lutego 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Iwona Siuta
Sędziowie:	SO Zbigniew Ciechanowicz SR del. Agnieszka Kuryłas (spr.)
Protokolant:	stażysta Anna Grądzik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 26 lutego 2016 roku w S.

sprawy z powództwa (...) **Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.**

przeciwko **M. O.**

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda od wyroku Sądu Rejonowego w Świnoujściu z dnia 12 maja 2015 roku, sygn. akt I C 230/15

oddala apelację.

SSO Zbigniew Ciechanowicz SSO Iwona Siuta SSR del. Agnieszka Kuryłas

Sygn. akt **II Ca 1159/15**

UZASADNIENIE

Wyrokiem zaocznym z dnia 12 maja 2015 r, wydanym w sprawie o sygn. akt I C 230/15 Sąd Rejonowy w Świnoujściu I Wydział Cywilny oddalił powództwo (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. przeciwko M. O. o zapłatę kwoty 42.844,11 zł .

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy wskazał , że w dniu 30 września 2009r. pozwany M. O. zawarł z (...) SA Spółką Akcyjną Oddziałem w Polsce z siedzibą w W. umowę kredytu restrukturyzacyjnego numer (...). Zgodnie z umową pozwany otrzymał kredyt w kwocie 42.286,78 zł, który miał być przez niego spłacony wraz z odsetkami w 120 miesięcznych ratach.

W dniu 06 czerwca 2011r. (...) SA Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny, obejmujący wierzytelność wobec pozwanego z umowy z dnia 30 września 2009r , a postanowieniem z

dnia 28 czerwca 2011r. Sąd Rejonowy w Świnoujściu w sprawie o sygn. akt I Co 799/11 nadał klauzulę wykonalności powyżej wskazanemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu.

W dniu 08 października 2014r. (...) Bank (...) S.A. w W., będący następcą prawnym (...) SA Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W., jako komandytariusz wniósł aportem do spółki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. w W. wkład niepieniężny - wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek, w tym wierzytelność wobec pozwanego wynikającą z umowy z dnia 30 września 2009r.

W dniu 24 października 2014r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. w W. zawarła z powodem umowę o świadczenie w miejsce wykonania, na mocy której (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. w W. zwolniła się z zobowiązania wobec powoda poprzez spełnienie innego świadczenia tj. przelew wierzytelności przysługującej (...) Bank (...) S.A., które zostało wniesione aportem do (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. w dniu 08 października 2014r.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny Sąd Rejonowy uznał , że wywiedzione powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie, pomimo tego że w sprawie zaszyły przesłanki do wydania wyroku zaocznego .

Na uzasadnienie swojego stanowiska Sąd Rejonowy wskazał , że twierdzenia powoda zawarte w pozwie budzą uzasadnione wątpliwości . Sąd zauważył, że zgodnie z umową kredytu zawartą w dniu 30 września 2009r. pozwany zobowiązał się do zwrotu kredytu w 120 miesięcznych ratach. Powód nie przedłożył jednakże w sprawie żadnego dowodu na potwierdzenie tego, że umowa ta została pozwanemu wypowiedziana. Z treści pozwu wynika zaś, że powód dochodzi zapłaty całej należności z tytułu udzielonego kredytu. Ponadto, pozwany był obciążony odsetkami karnymi od kwoty niespłaconego kredytu. W tej sytuacji wątpliwości budzić musi – w ocenie Sądu Rejonowego – to, czy powód jest uprawniony do dochodzenia całej należności głównej wynikającej z umowy, jak i to czy pozwany mógł być obciążany odsetkami karnymi za zwłokę. Ponadto w pozwie powód wskazał, iż na dochodzoną kwotę składa się kwota kapitału w kwocie 24.269,08 zł , z czego wnioskować można, że pozwany dokonał częściowej spłaty kredytu. Powód nie przedstawił jednakże żadnego rozliczenia tych wpłat, co uniemożliwiło Sądowi I instancji weryfikację wysokości należności dochodzonej pozwem. W zakresie żądania zasądzenia odsetek powód nie wskazał, od jakich kwot i za jaki okres te odsetki zostały obliczone. Podkreślił Sąd, że dowodem istnienia wierzytelności dochodzonej pozwem nie mógł być przedłożony przez powoda wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 08 stycznia 2015r. Zgodnie bowiem z art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004r. (Dz.U. Nr 146 poz. 1546 z późn. zm.) księgi rachunkowe funduszu sekurytyzacyjnego, wyciągi z tych ksiąg podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych funduszu i opatrzone pieczęcią towarzystwa zarządzającego funduszem sekurytyzacyjnym oraz wszelkie wystawione w ten sposób oświadczenia zawierające zobowiązania, zwolnienie z zobowiązań, zrzeczenie się praw lub pokwitowanie odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych oraz stanowią podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych i rejestrach publicznych. Zdaniem Sądu Rejonowego pomimo tego, iż z treści powyższego przepisu wynika, że wyciąg z ksiąg funduszu sekurytyzacyjnego posiada moc dokumentu urzędowego, to nie dotyczy to mocy dowodowej dokumentu urzędowego, wynikającej z treści art. 244 kpc i art. 252 kpc. Zgodnie z art. 244 § 1 kpc dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Stosownie do treści art. 244 § 2 kpc przepis § 1 stosuje się odpowiednio do dokumentów urzędowych sporządzonych przez organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje pozarządowe w zakresie zleconych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej. Natomiast art. 252 kpc stanowi, że strona, która zaprzecza prawdziwości dokumentu urzędowego albo twierdzi, że zawarte w nim oświadczenia organu, od którego dokument ten pochodzi, są niezgodne z prawdą, powinna okoliczności te udowodnić. Zauważył Sąd również , że wyrokiem z dnia 11 lipca 2011r. (P 1/10, Dz.U. Nr 152 poz. 900) Trybunał Konstytucyjny uznał ten przepis w części , w jakiej nadaje moc prawną dokumentu urzędowego księgom rachunkowym i wyciągom z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego w postępowaniu cywilnym prowadzonym wobec konsumenta, za niezgodny z art. 2, art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze i art. 76 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 20 Konstytucji.. Zgodnie z art. 2 Konstytucji RP Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. Stosownie do treści art. 32 ust. 1 zdanie pierwsze Konstytucji

RP wszyscy są wobec prawa równi. Art. 76 Konstytucji RP stanowi, że władze publiczne chronią konsumentów, użytkowników i najemców przed działaniami zagrażającymi ich zdrowiu, prywatności i bezpieczeństwu oraz przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi. Zakres tej ochrony określa ustawa. Złożony zaś w sprawie wyciąg został sporządzony już po dacie opublikowania powyżej wskazanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego. W ocenie Sądu I instancji bezzasadnym było powoływanie się przez powoda na treść bankowego tytułu egzekucyjnego i postanowienia o nadaniu klauzuli wykonalności. Wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego przez wierzyciela pierwotnego i nadania mu przez sąd klauzuli wykonalności nie jest bowiem dowodem, że wierzytelność dochodzona pozwem faktycznie istnieje. W szczególności Sąd zaznaczył, że w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu sąd nie bada merytorycznie, czy wierzytelność objęta bankowym tytułem egzekucyjnym faktycznie przysługuje bankowi. Uznając, że powód nie wykazał swojego roszczenia, do czego zobowiązywał go przepis art. 6 kc, Sąd Rejonowy wywiedzione powództwo oddalił.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniósł powód, zaskarżając wyrok w części tj. w zakresie, w jakim Sąd oddalił powództwo co do kwoty 24.269,08 zł tytułem należności głównej – kapitału wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wytoczenia powództwa oraz w odniesieniu do orzeczenia o kosztach procesu. Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego z art. 6 kc poprzez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powód nie zadośćczynił spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu i nie wykazał faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, co stoi w sprzeczności z przedłożoną do pozwu dokumentacją oraz przyznaniem przez stronę pozwaną istotnych okoliczności sprawy w sposób konkludentny wobec całkowitej bierności pozwanego w procesie,
2. naruszenie przepisów prawa procesowego tj. art. 230 kpc w zw. z art. 229 kpc poprzez ich nie zastosowanie i pominięcie okoliczności, że fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym okoliczność zaniechania przez pozwanego spłaty zobowiązania wynikającego z umowy kredytu restrukturyzacyjnego z dnia 30.09.2009 r, a także wysokość należności z tytułu niespłaconego kapitału kredytu na dzień złożenia pozwu zostały przyznane przez stronę pozwaną w sposób konkludentny wobec nie kwestionowania przez pozwanego tych faktów w toku procesu,
3. naruszenie przepisów prawa procesowego art. 232 zdanie 1 kpc poprzez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, a to że pozwany nie wywiązał się z umowy kredytowej, wobec czego wierzyciel pierwotny skorzystał z przysługującego mu uprawnienia do rozwiązania umowy kredytowej i postawienia całego zadłużenia w stan natychmiastowej wymagalności oraz wystawił przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) z dnia 06.06.2011 r, na który uzyskał klauzulę wykonalności postanowieniem z dnia 28.06.2011 r, wydanym przez Sąd Rejonowy w Świnoujściu I Wydział Cywilny, sygn. akt I Co 799/11, że (...) określił stan zadłużenia pozwanego na dzień jego wystawienia oraz wymagalność zobowiązania, podczas gdy powód zaoferował w sprawie wzajemnie się uzupełniające dowody w postaci: umowy kredytowej, zaświadczenia z dnia 06.06.2011 r wskazującego datę rozwiązania umowy kredytowej, a co za tym idzie również i datę wymagalności całego roszczenia, opatrzonej klauzulą wykonalności bankowy tytuł egzekucyjny, co udowadnia wysokość zobowiązania strony pozwanej na dzień jego wystawienia, wymagalność roszczenia oraz co dowodzi, że wierzyciel pierwotny podjął działania zmierzające do ochrony swoich praw na drodze postępowania sądowego, umowy wykazujące legitymację czynną powoda oraz wysokość wierzytelności na dzień jej nabycia, podpisanego wyciągu z ksiąg rachunkowych z dnia 08.01.2015 r wykazującego istnienie oraz obowiązek spełnienia świadczenia przez pozwanego oraz nabycie przez stronę powodową dochodzonej wierzytelności, pełnomocnictwa do podpisywania wyciągów z ksiąg rachunkowych powoda wraz z dokumentami potwierdzającymi umocowanie osób podpisujących pełnomocnictwo, pismo z dnia 04.11.2014 r jako dowód poinformowania pozwanego o zmianie wierzyciela, które to dokumenty potwierdzają istnienie zobowiązania, jego wymagalność oraz wysokość w zakresie kapitału kredytu,
4. naruszenie przepisów prawa procesowego z art. 233 kpc w zw. z art. 230 kpc w zw. z art. 229 kpc i w zw. z art. 231 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo,

wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, a nadto wyciągnięcie z zebranego materiału dowodowego wniosków nielogicznych, sprzecznych z tym materiałem,

5. naruszenie przepisu prawa procesowego z art. 339 par.2 kpc poprzez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, a w efekcie oddalenie powództwa w sytuacji, kiedy przepis ten przewiduje domniemanie prawdziwości twierdzeń powoda, gdyby zatem Sąd w sposób prawidłowy dokonał oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dałoby to podstawę do uwzględnienia żądania powoda w zaskarżonym zakresie.

Wskazując na powyższe strona powodowa wniosła o:

1. zmianę wyroku w zaskarżonej części i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 23.041,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu za pierwszą instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych wraz z uiszczoną opłatą skarbową od pełnomocnictwa,

2. umorzenie postępowania co do kwoty 1.227,96 zł,

3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych,

ewentualnie

4. uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania apelacyjnego.

W uzasadnieniu wywiedzionej apelacji powód wskazał, że załączonymi do pozwu dokumentami wykazał, że nabył wierzytelność z tytułu umowy kredytowej w łącznej wysokości 42.486,78 zł, w tym:

-24.269,08 zł – tytułem pozostałej i niespłaconej części kapitału kredytu,

-18.040,41 zł – tytułem pozostałej i niespłaconej części odsetek naliczonych od dnia wymagalności do dnia 08.10.2014 r,

-174 zł – tytułem opłat.

Stan ten znalazł odzwierciedlenie w treści pozwu z tym zastrzeżeniem, że: powód pomniejszył swoje roszczenie o kwoty otrzymane od swojego poprzednika prawnego po nabyciu wierzytelności, a przed wytoczeniem powództwa (376,50 zł), co skutkowało częściowym pomniejszeniem roszczeń, a to z tytułu: opłat – do kwoty 118,14 zł oraz tytułem odsetek do kwoty 18.456,89 zł, przy czym żądanie strony powodowej w tym zakresie obejmowało również dalsze odsetki od kwoty niespłaconego kapitału naliczone za okres od dnia 09.10.2014 r do dnia poprzedzającego wniesienie pozwu. Z uwagi na fakt, iż powód nie uzyskał od swoich poprzedników prawnych informacji i dokumentów, które umożliwiłyby stronie powodowej szczegółowe i precyzyjne wyliczenie odsetek i kosztów, na etapie postępowania apelacyjnego powód zaniechał dochodzenia roszczenia odsetkowego oraz kosztów z uwagi na brak możliwości należytego ich wykazania. Powód wskazał przy tym, że zgodnie z treścią (...) na dzień jego wystawienia po stronie wierzyciela pierwotnego istniała wierzytelność w wysokości:

-39.034,64 zł – tytułem niespłaconego kapitału kredytu,

-4.171,25 zł – tytułem odsetek karnych naliczonych od dnia 11.10.2010 r do dnia 24.04.2011 r od kwoty kapitału tj. 39.034,64 zł w wysokości 19,90% w skali roku,

-dalsze odsetki ustawowe liczone od niespłaconej kwoty kapitału kredytu tj. od kwoty 39.034,64 zł od dnia 25.05.2011 r do dnia całkowitej zapłaty. Powód przyznał, że z uwagi na brak informacji i dokumentów nie jest w stanie wykazać dat, w jakich nastąpiła częściowa spłata zadłużenia, ani też określić kiedy poszczególne wpłaty były zaliczane

poczet kapitału oraz odsetek . Dlatego , przyjął korzystnie dla pozwanego , że już w dniu następnym po dacie wniosku o nadanie (...) klauzuli wykonalności nastąpiła spłata kapitału z umowy kredytowej, a zatem że od tego dnia do spłaty pozostał kapitał w kwocie 24.269,08 zł . Z uwagi jednak na brak informacji i dokumentów powód zaniechał dochodzenia , a co za tym idzie braku możliwości wykazania opłat i roszczenia odsetkowego – powód już na etapie postępowania apelacyjnego zaniechał dochodzenia tych roszczeń . Nadto powód wskazał , że już po wytoczeniu powództwa poprzednik prawny powoda przekazał mu na poczet zadłużenia kwotę 1.227,96 zł , którą to sumę zaksięgował na poczet kapitału kredytu i co uzasadnia wnioski o umorzenie postępowania w tym zakresie . Z uwagi na powyższe wartości zaskarżenia wynosi kwotę 23.041,12 zł tytułem pozostałej niezapłaconej części kapitału kredytu wraz z ustawowymi odsetkami liczoną od dnia wniesienia pozwu do dnia całkowitej zapłaty.

Pozwany M. O. nie wniósł odpowiedzi na apelację powoda , natomiast stanął się osobiście na termin rozprawy apelacyjnej w dniu 26 lutego 2016 r i okazał Sądowi II instancji dokument ugody zawartej z powodem w dniu 16 lipca 2015 r numer (...), a dotyczącej tej samej wierzytelności , co dochodzona pozwem , wynikającej z umowy kredytowej z Raiffeisen Bank - o numerze (...). Pozwany okazał nadto Sądowi dowody dokonywanych przez niego wpłat , które były zgodne z harmonogramem spłaty do ugody , zarówno co do wysokości poszczególnych rat , jak i terminów ich płatności.

Z przedłożonych Sądowi II instancji przez pozwanego dowodów wpłat wynika , że M. O. wywiązuje się z zawartej z powodem ugody, i to zarówno co do wysokości, jak i terminów płatności należnych rat .

Sąd Okręgowy zważył , co następuje :

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie , a to z uwagi na fakt zawarcia przez strony ugody z dnia 16 lipca 2015 r .

Z okazanej Sądowi odwoławczemu przez pozwanego ugody UG/061015/2015 z dnia 16 lipca 2015 r wynika , że M. O. uznał zarówno co do zasady , jak i wysokości , zobowiązanie z tytułu umów zawartych z (...) Bank (...) SA o numerze (...), z której na dzień zawarcia ugody pozostała do spłaty kwota 47.800,95 zł. Na powyższą kwotę składa się należność główna w kwocie 46.026,15 zł oraz odsetki ustawowe naliczone przez wierzyciela w kwocie 1.774,80 zł . Pozwany zobowiązał się do spłaty należności określonych w ugodzie zgodnie z harmonogramem spłat , będącym załącznikiem do ugody . W paragrafie 3 ugody strony natomiast postanowiły , że niewykonanie przez dłużnika przyjętego na siebie zobowiązania w przedmiocie spłaty zadłużenia spowoduje natychmiastowe rozwiązanie ugody , czego skutkiem będzie powstanie wymagalności całej pozostałej do spłaty kwoty zadłużenia .

Mając na uwadze powyższe , wobec treści zawartej przez strony ugody z dnia 16 lipca 2015 r nr (...), wywiedzione powództwo uznać należało za przedwczesne, bowiem wobec wywiązywania się przez pozwanego w całości z postanowień zawartej ugody dochodzone przez powoda roszczenie nie jest wymagalne .

Z tej przyczyny apelacja powoda podlegała oddaleniu po myśli przepisu art. 385 kpc , o czym Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku .